

UTRIKESUTSKOTTETS UTLÅTANDE 3/2007 rd

Regeringens proposition om statsbudgeten för 2008

Till finansutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 september 2007 propositionen om statsbudgeten för 2008 (RP 62/2007 rd) till finansutskottet för bered-

ning. Med stöd av 38 § 3 mom. i riksdagens arbetsordning har utrikesutskottet beslutat att inom sin behörighet lämna utlåtande om budgetpropositionen till finansutskottet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Andelen biståndsanslag av bruttonationalinkomsten

Enligt propositionen beräknas biståndsanslaget stiga till 0,44 procent av bni under 2008. I fråga om biståndsanslagen hänvisar utskottet till sitt utlåtande (UtUU 1/2007 rd) om redogörelsen om ramarna för statsfinanserna 2008—2011. Det är angeläget att regeringen förbinder sig att höja biståndsanslagen till minst 0,51 procent av bni före slutet av 2010 och till 0,7 procent före utgången av 2015. Finland har i EU förbundit sig att följa den här tidtabellen.

Det är också viktigt att hålla fast vid målet 0,7 procent och att genom en tillräcklig höjning av biståndsutgifterna skapa realistiska förutsättningar för att det ska kunna nås inom en rimlig tid. Men det räcker inte med att höja anslagen utan biståndet måste fås att generera större effekter och politiken bli konsekventare, så som utskottet påpekat i sitt utlåtande om redogörelsen om ramarna för statsfinanserna 2008—2011

(UtUU 1/2007 rd). Att öka den relativa andelen multilateralt bistånd är ett bra sätt att kanalisera de ökande anslagen, understryker utskottet.

I statsrådets redogörelse om reviderade ramar för statsfinanserna 2008—2011 sägs att utgifterna för internationellt utvecklingssamarbete inom utrikesministeriets förvaltningsområde ökar under ramperioden med 6,5 miljoner euro årligen så att det totala beloppet av dem uppgår till 928 miljoner euro 2011. År 2010 ska utrikesministeriets biståndsanslag vara ca 819 miljoner euro och de totala biståndsutgifterna inklusive andra förvaltningsområdets biståndsutgifter ska vara ca 1 000 miljoner euro.

I rambeslutet antas den ekonomiska tillväxten i vårt land avta och sjunka till två procent per år. Rambeslutet bygger på en samhällsekonomisk prognos enligt vilken bni kommer att vara 196,3 miljarder euro 2010. Riktlinjen för minnivån på EU:s biståndsutgifter, 0,51 procent, betyder alltså enligt prognosen 1 001 miljoner euro. Genom de planerade höjningarna av biståndsanslagen kommer Finland alltså att nå målet med knapp marginal.

Den ekonomiska tillväxten har varit bättre än vad som väntades i rambeslutet. Utskottet anser att regeringen bör beakta den snabbare ekonomiska tillväxten och justera nivån på biståndsanslagen för 2008 så att den når upp till 0,45 procent av bni. För ändamålet bör biståndsanslagen höjas med 26 miljoner euro jämfört med förslaget. Nivån bör höjas årligen enligt principen om jämn tillväxt så att 0,51 procent nås senast 2010 och 0,7 procent senast 2015.

Biståndsanslagen bör öka stadigt. Enligt EU:s riktlinjer har medlemsländerna förbundit sig att nå målet 0,7 procent senast 2015. Liksom målet 0,51 procent bör det här exakta målet ses som förpliktande för Finland.

Genom att förlänga tillväxtprognosen (2 procent) fram till 2015 kan man på ett ungefär räkna med att biståndsutgifterna kommer att vara 1,5 miljarder euro 2015 då målet 0,7 procent är nått. För att nå målet måste vi årligen öka utgifterna med i genomsnitt 100 miljoner euro 2011—2015. I ljuset av den här utvecklingen ser utskottet det som motiverat att regeringen siktar på att låta nivån klart överstiga 0,51 procent 2010 så att målet 0,7 procent får en realistisk grund.

Utskottet förutsätter att regeringen entydigt förbinder sig att nå målet för biståndsanslaget 0,51 procent 2010, vid behov genom en årlig ökning av biståndsanslaget.

Finansieringen av civil krishantering

Det krävs effektivt samordnad militär och civil krishantering för att stabilisera konflikter. Vid sidan av militär krishantering behövs det civil krishantering som skapar beredskap för ett organiserat samhälle, alltså rättsväsende, polis och civil förvaltning. Krishantering och arbetet för att hindra konflikter bör kunna kompletteras med bistånd. Det finns en stark koppling mellan säkerhet och utveckling.

Utskottet ser det som angeläget att Finland fortsätter med sitt målinriktade arbete för att ut-

veckla den civila krishantering. Inför hösten 2007 bereds ett nytt utvecklingspolitiskt program. Utskottet förutsätter att biståndets betydelse i krishantering och i arbetet för att förebygga konflikter uppmärksammas på tillbörligt sätt. Enligt utskottet är det påkallat att bistånd och civil krishantering bättre integreras med krishantering och arbetet för att hindra konflikter.

Enligt utskottet är det uppenbart att krishantering kommer att kräva mer resurser i framtiden. Utskottet har konsekvent framhållit (UtUU 3/2004 rd, UtUU 10/2005 rd, UtUB 1/2007 rd) att anslagen för civil krishantering inte är i proportion med de faktiska behoven.

Utskottet ser positivt på att anslagen för civil krishantering har ökat de senaste åren men påpekar att de fortfarande är små jämfört med anslagen för militär krishantering. Resurserna för civil krishantering kan till stor del statistikföras som bistånd, vilket underlättar en höjning av anslagen. Biståndsanslagen avses i varje fall bli betydligt utökade. Utskottet framhåller ändå särskilt att resurserna för militär respektive civil krishantering inte får ställas mot varandra.

Finland har goda förutsättningar att göra utbildningen i civil krishantering till ett internationellt viktigt kompetensområde. Det nya krishanteringscentret i Kuopio erbjuder goda möjligheter att utbilda personal. Utskottet ser det som viktigt att centret utvecklas och förbättras.

Försvarsmakten ser för närvarande över sin egen utbildning i krishantering. Samverkan mellan krishanteringscentret i Kuopio och försvarsmaktens internationella centrum kan bli en viktig faktor som bidrar till ett övergripande krishanteringstänkande i vårt land.

I budgeten för 2008 föreslås totalt 14,1 miljoner euro för civil krishantering. Anslaget är i första hand avsett att täcka utgifterna för finländsk civil personal som deltar i civil krishantering utomlands. Det ska motsvara ca 100 årsverken.

Utskottet anser att den civila krishanteringen bör ges tillräckliga resurser i budgeten för 2008.

Utlåtande

Utrikesutskottet anför

att finansutskottet bör beakta det som sägs ovan.

Helsingfors den 12 oktober 2007

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Pertti Salolainen /saml
vordf. Markku Laukkanen /cent
medl. Eero Akaan-Penttilä /saml
Pekka Haavisto /gröna
Liisa Jaakonsaari /sd
Antti Kaikkonen /cent
Kimmo Kiljunen /sd
Katri Komi /cent

Annika Lapintie /vänst
Elisabeth Nauclér /sv
Heikki A. Ollila /saml
Aila Paloniemi /cent
Pekka Ravi /saml
Tanja Saarela /cent
ers. Tarja Filatov /sd
Juha Korkeaoja /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Olli-Pekka Jalonen.